

Nap

Észlelő	Észl.	Módszer	Műszer
Áldott Gábor (Budapest)	2	pr, CCD	8 L
Bartha Lajos (Budapest)	22	tá	5 L
Fritz Zoltán (Szombathely)	3	v	5 L
Hadházi Csaba (Hajdúhadház)	12	v,r	16 T
Iskum József (Budapest)	1	pr, H	10 L
Keszthelyi Sándor (Pécs)	12		sz
Keszthelyiné Sragner Márta (Pécs)	19		sz
Kovács Károly (Kunszentmárton)	3	v	17 T
Kren, Gustav (Zágráb, CR)	22	pr	13 L
Krista Larisza (Budapest)	3	pr	11,4 T
Ravasz Bálint (Orosháza)	3	pr, r	5 L
Pápics Péter (Budapest)	2	v, r	7,6 T
Vida Tibor (Pécs)	15	v	20x60 B

Észlelések száma: 119

Foltcsoport MDF: 7,3

Észlelt napok száma: 24

Fáklyamező MDF: 4,1

Rövidítések: v= vizuális megfigyelés, r= részletrajz, f= fotó, pr= projekciós megfigyelés, H= H α észlelés, tá= táblázatos adatok, CCD= PCTV rögzítés, AA= aktív terület, MDF= átlagos napi gyakoriság, PU= penumbra, U= umbra, CM= centrál-meridián.

Dátum	AA	F	Dátum	AA	F	Dátum	AA	F
1.	-	-	11.	8	6	22.	-	-
2.	5	4	12.	6	6	23.	8	4
3.	7	3	13.	-	-	24.	6	2
4.	8	5	14.	4	3	25.	12	6
5.	-	-	15.	5	3	26.	17	4
6.	6	3	16.	4	5	27.	-	-
7.	6	4	17.	5	3	28.	17	5
8.	6	-	18.	4	3	29.	-	-
9.	4	4	19.	5	4	30.	12	3
10.	6	5	20.	8	7	31.	12	3
			21.	-	-			

Március a meglepetések hónapja, nemcsak mert duplájára ugrott az aktivitás, hanem a ciklus egyik legnagyobb foltját is láthattuk.

A hó elején csak pár apró foltocska látható a felszínen. 3-án keletkezik +25°-on (9368) egy D, 6-án a CM-en éri el maximális méretét mindkét PU-ban több U-val. 7-én 140 ezer km a hossza, a PU-k szabadszemesek. Ez után a követő hamar feldarabolódik, a vezető is hosszú keskeny folttá nyúlik. 11-re a követő elhal, a vezető nyugszik. Hó végén visszatér monopolárként.

1-jén keletkezik a keleti peremen egy kis pórús, 6-án B, 7-én D, 8-án CM-en +9°-on, 9-én apró foltok nagy halmaza, 11-ére csak C, 13-án nyugszik.

10-én keletkezik -36°-on egy C típusú AA (9372), mely 12-én nyugszik.

10-én kel -9°-on egy közepes D típusú AA (9373), de lehet hogy ez kettő, 12-én 4 fő folttal rendelkezik. Nagyon gyorsan változik, 14-re egy monopolár vezet a 120 ezer km hosszú folt és pórusmezőt. 15-én CM-en, 3 fő folta van. 16-án E típusú, 180 ezer km hosszú, a pórusok száma csökken, a végek kicsik. 17-én kettéválk, 18-án még több pórús keletkezik ÉK felé és eléri a 230 ezer km-t. 19-én a vezető elhalóban, a követő fejlődik több PU-s foltra. 21-én nyugszik.

19-én csak egy pórús van a K-i félgömbön. Ez után folyamatosan kelnek a foltok, melyek gyorsan legalább D típusúra fejlődnek. 23-án kel egy H típusú AA +20°-on (9393), előtte kicsivel két igen fényes fáklyafolt (Krista L.), sajnos élettartam nincs hozzá, csak akkor lehetne gyanakodni flerre. 25-én indul be a növekedés, az AA-k száma megduplázódik, 26-ra megtriplázódik. Foltunk mérete napról-napra nő, egy hatalmas U van az É-i felében és a D-i fele terjeszkedik, K-Ny irányban szaporodnak és összeolvadnak a foltok. Már 28-án eléri a PU mérete a 200 ezer km hosszát és 68 ezer km szélességet. 31-éig szerkezete nem sokat változik. Középen két nagyobb U van, a nagyobbik 16 ezer km-ében lötyögősen elférne a Földünk. 28-án van a CM-en +10 és +23 között. 3-án nyugszik változatlan méretekkel.

A D-i féltéken is kialakult 6 AA-ból álló hosszú láncolat, melyek március 29-április 2 között haladnak át a CM-en -14° és -7° között. Bonyolult szerkezetű D típusú és három I alkotja.

Az óriás AA mögött látható a visszatérő 9401-es AA. 24-én kelt mint C, 26-án H, 28-ol ismét C és csökkennek a méretei. 30-án a CM-en.

A 9393-as csoportról csak Áldott G. készített szép CCD képeket.

A szabadszemes foltok mdf-je 0,8 volt.

ISKUM JÓZSEF

Könyvajánlat

Farkas László: Csillagok a lelkemben

Budapest, Move Me Records, 2001, 117 o.,

bolti ára: 3490 Ft

A veterán asztrofotós amatőr csillagászati életünk közismert alakja, számos kiváló Hold- és Nap-fotó készítője most legjobb csillagászati felvételeivel örvendezteti meg a csillagászat kedvelőit. A B/5 formátumú albumba lapozva színes és fekete-fehér felvételeket találunk, melyeket Farkas László a legkülönbélebb távcsövekkel készített (80/1200-as Zeiss AS refraktor, 100/1000-es Zeiss AS refraktor, 130/1000-es Starfire EDT refraktor stb.) jórészt a budapesti Lupus Csillagvizsgálóból és Balatonfüredről. A számítógép-felhasználók számára jó hír, hogy a könyv CD-ROM mellékletén megtaláljuk valamennyi, a kötetben megjelent asztrofotó szkennelt verzióját. (Mzs)

